



Nagy ütemben szerelik a bővítés alatt álló Pécsi Hőerőmű szovjet gyártmányú kazánjait. A szabadban összeszerelt kazánkelembek később viszik át az építés alatt álló óriási kazánházi csarnokba. A kibővített turbinacsarnokban jól haladnak a gépalapok betonozásával. Az erőmű az eddigi közel 100 megawatt energiával szemben 200 megawatt energiát termel majd. Az erőmű-építkezés töszomszédságában a szabadban tárolódnak a beszerelésre váró kazánkelembek

GÉPEK AZ ÉG ALATT

Alig egy hete jelent meg a MEDOSZ elnöksége és a földművelésügyi miniszter közös felhívása arra, hogy mezőgazdaságunk erő- és munkagép parkját fedél alatt gondosan óvjuk meg az őszi-téli időszak viszontagságaitól. E felhívás nagyon is időszzerű volt, hiszen

az utóbbi években megnövekedett a tiszék gépparkja,

azonban a gépek üzembiztonságának megóvása, alig javult valamit. Ez nagy anyagi veszteség. A javítás költségei mellett a gépek hosszabb, rövidebb időre kiesnek a munkából, éppen akkor, amikor a legnagyobb szükség lenne rájuk.

Csak úgy találomra két tisz-be látogattunk el, hogy meggyőződjünk arról: miképpen gondoskodtak az erő- és munkagépek téli tárolásáról. Szatymazon, a Béke Tsz ügyvezető Gróf-tanyáján

a kütönféle gépek bizony a szabad ég alatt állnak még most is.

A vetést már régen befejezték, egy vetőgépet mégis ott találtunk hátul egy épület mögött. Messziről ócskavas-telepnek tűnik itt a géppark. A vetőgép szomszédságában egy aratógépet is láttunk, amit állítólag két éve vásároltak.

Állítólag még e héten hozzákezdene a gépszín felépítéséhez.

„A cserép már ott van hozzá” — mutatott egy ember a ház mögé, ahol tényleg ott sorakoztak a cserepek. Megítélésünk szerint már elég régóta, mert a fű is nagyra nőtt a csereprakások mellett.

Kifelé jövet a tanyából, a bejáratnál balra, egy készülő hidmérleg alkatrészei hevertek szanaszét. Ezek a nyár óta rozsdásodnak a szabad

ég alatt. Kérdés, hogyan illeszthetők majd össze, ha ilyen mostohán bánnak velük?

Kisteleken, a Felszabadulás Tsz-ben viszont mindent pontosan úgy találtunk, ahogy annak lennie kell.

Minden munkagépet a használat után gondosan leápoltak, fedél alá raktak egy külön erre a célra épített géptelepen.

Busa Vilmos tsz-elnök tájékoztatása szerint a géptelepet 350 ezer forint beruházással építették. Itt kapott helyet a lakatos, a bogár és a szíjgyártó műhely, valamint a villanyfűrés, s még különféle raktárakat is berendeztek a telepen.

L. F.

A közélet hírei

DOBI ISTVÁN FOGADTA HAZÁNK ÚJ KAIRÓI NAGYKÖVETÉT

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke fogadta Rácz Pált, hazánk új kairói rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki hazánk új nagykövetei rangban a Jeme-

ni Arab Köztársaságban és követi rangban a Szudáni Köztársaságban képviseli. Rácz Pál nagykövet a közeljövőben utazik állomás helyére.

PÉTER JÁNOS KÜLÜGYMINISZTER FOGADTA AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK BUDAPESTI IDEIGLENES ÜGYVIVŐJÉT

Péter János külügyminiszter fogadta Owen T. Jones követségi tanácsost, az Amerikai Egyesült Államok budapesti ideiglenes ügyvivőjét, aki Lyndon B. Johnson elnök személyes megbízása alapján átadta a Magyar Népköztársaság kormányának és népének az elnök köszönetét, John F. Kennedy halálával kapcsolatban kifejezett együttérzését. Az elnök üzenete így szól:

„Megkönnyítette fájdalmunkat és veszteségünket az

a tudat, hogy milliók szívében, otthonokban, városok és falvak utcáin, mindenütt a világon oly mélyen osztoztak a mi gyászunkban. Ez a tudat erősíti eltökéltségünket mint amerikaiaknak és mint a világ polgárainak, követni a béke és a szabadság ügyét, azokat a célokat, amelyeknek John F. Kennedy szentelte életét. Az önkéntes együttérzése ösztönöz bennünket arra, hogy folytassuk és sikerre vigyük Kennedy elnök politikáját.” (MTI)

Magyar—csehszlovák árucserelforgalmi megállapodás

Pénteken délután Prágában a Külkereskedelmi Minisztérium épületében dr. Mulató János magyar és Frantisek Mares csehszlovák külkereskedelmi miniszter-helyettes ünnepélyes külsőségek között aláírta a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság 1964. évi árucserelforgalmi megállapodást.

A tárgyalás szívélyes és baráti légkörben folyt le. A kétoldalú árucserelforgalmi megállapodás 1964-re mintegy öt százalékkal magasabb — 256 millió rubel — értékű forgalmat irányoz elő, mint amennyi 1963-ban volt.

A két népgazdaság érdekeit mindkét fél maximálisan figyelembe vette. Csehszlovákia Magyarországnak jövőre elsősorban szerszámgépek, diesel-motorokat, textilipari-, mezőgazdasági és egyéb gépeket, traktorokat, tehergépkocsikat, szemet, kokszot, vegyi cikkeket, sört, cipőt, bútort, üvegárut és bizsutériát szállít.

Magyarország Csehszlovákiának szerszámgépeket, motorvonatokat, autóbuszokat, különböző gépeket és műszereket, televíziós készülékeket, timföldet, élelmiszereket, vegyi cikkeket, gyógyszereket stb. szállít majd.

Konzervgyártás és a termésátlagok emelkedése

Új üzemházak, raktárak s a befejezés előtt álló szociális épület jelzik a Szegedi Konzervgyár rohamos fejlődését. A termelés számadatai pedig arról tanúskodnak, hogy nagyüzemmé vált a nem is olyan régen néhány géppel felszerelt kis gyár. Itt is, mint általában a konzerviparban, az utóbbi években nagyszzerű fejlődés tanúi lehettünk. A mesebeli hétmérföldes csizmával lépkedő gyárhoz minden évben ragasztottak egy-egy épületet, vagy kapott újabb modern felszereléseket, gépeket. 1964-ben ismét nagyot lép előre az üzem. E lépés hossza készáruval mérve több mint 500 vagon konzerv.

Nagyüzem — ma

Nagyüzem! Érdekes gondolatokat juttat a szakemberek, az érdeklődők eszébe, ha a konzervgyárról esik szó. Régebben, amikor ezt hallottuk, óriás gyárakra gondoltunk. Ha most beszélünk nagyüzemről, kérdésekről, értjük a Szegedi Konzervgyárat és a gyár részére zöldsejteléket termelő mezőgazdaságot is. E kettős értelmű fejlődésnek nagy szerepe van abban, hogy ismét nagyot léphet előre a Szegedi Konzervgyár.

Mert hiába volna a modern paradicsomsűrítő berendezés, a sok feldolgozó gépsor, ha nem adna a mezőgazdaság több zöldsejtet, borsót, zöldbabot, paradicsomot, uborkát és sokfajta gyümölcsöt.

A szegedi üzem évek hosszú során át sokat küszködött a különböző zöldsejtelélek feldolgozásával, mert ki volt téve az évszakok szélességének, s az ártermelő kisparaszti gazdaságok változó mennyiségű és minőségű termésének. A nyersanyagellá-

tás még most a termelőszövetkezeti gazdaságok megerősödésének idején is igen váltakozó. Ezért a gyár évek óta »rátartással« tervez, s köt termelési szerződést az állami gazdaságokkal, termelőszövetkezetekkel.

A rátartással együtt az idén három megyében 6200 kataszteri holdon termeltek konzervipari növényt a szegedi üzem részére. Így aztán, ha a sok növény közül valamelyiket baj érte, aszály, vagy egyéb kár sújtotta, volt tartalékban más zöldsejtele. Az idén például értékes gyümölcsfajtákból termelt kevesebb, mint a tervezett mennyiség. Ezért más konzerváruból igyekeztek »összehozni« az éves tervet többé-kevésbé sikerrel.

A sok termés mindig jól jött

A minisztériumi irányszmoknál nagyobb területre kötött szerződés eddig még mindig jól jött a vállalatnak és soha nem kellett visszautasítani a termést. Az idén például paprikából olyan bő termés köszöntött ránk, hogy néhány gazdaságban a MÉK már át sem tudta venni a termést, a konzervgyár most is megbirkózott a nagy terméssel. Tehát a túlszerezésből nem származott kár. De vajon nem ment-e más mezőgazdasági termék rovására? Erre is kézből válaszolnak a konzervgyáriak: »Exportárut gyártunk, s a konzerv sok valutát hoz államunknak, tehát a tervtúlteljesítés mindig jól jön a népgazdaságnak.«

Természetesen több más összefüggése is van a nagyobb terület lekötésének a tervgazdaságban. Mert itt nemcsak egy-két holdról, hanem százholdakról van szó.

Ennek részletes elemzésébe most nem bocsátkozunk. Ami elmúlt, elmúlt, nézzünk inkább előre, 1964-re.

Hogyan lesz tervteljesítés?

A minisztériumtól a tárca-közi megállapodások alapján kapott irányszámok szerint 500 holddal kisebb területre szerződhet a gyár 1964-ben, mint az idén. Ugyanakkor a készáru tervet 500 vagonnal növelték. Nem csoda, hogy a számok láttán talpra szök- kent a vállalat vezetősége, a tervosztály, a termeltetési osztály, s azt kérdezik: vajon hogyan lesz ebből tervteljesítés?

A Csongrád megyei tanács a tervezettnél nem akar nagyobb területet adni a gyár részére, mint ahogy tette a korábbi években. Igazodik a minisztériumi számokhoz, amelyekhez olyan holdankénti átlagtermést kalkuláltak, amilyenre Csongrád megyében még alig volt példa. Ha a Csongrád megyei átlagtermést vesszük alapul, mint ahogy ezt a konzervgyárban kiszámolták, 8300 kataszteri holdra lenne szükség, hogy a készáru tervet teljesíthessék 1964-ben. Természetesen számítani kell a terméseredmények növekedésére. Számolnunk is a konzervgyáriak, ezért kiegyeznének 6410 holdban. Igen ám, de ez közel 800 holddal több, mint az irányszámokban megjelölt terület.

Egyelőre vitákoznak, alkudoznak a megyei tanáccsal, s érvelnek, hogy a paradicsomból a minisztériumi számok szerint 93,5 mázsa termést kell alapul venni — a megyei több éves átlag 80 mázsa. Zöldborsóból a megyei átlagtermések alapján 2210 holdra kellene szerződnie, de csak 1600-ra kaptak engedélyt. Az uborkaterület 500 holddal kevesebb, mint amennyit itt jónak látnak.

Érthető, hogy a számok összevetése aggodalommal tölti el a vállalat vezetőit. Mi is azt kérdezzük: hogyan lesz ebből tervteljesítés 1964-ben? A teljesítésben pedig nem lehet alku. A Szegedi Konzervgyár ugyanis nemcsak hazai ellátásra, hanem exportra is termel. Tudott dolog, hogy exportálunk a baráti országokba, s a tőkés világpiacra, főként Nyugat-Európába. Itt is keresik és vásárolják is konzervkészítményeinket. A kapitalista világpiachoz tartozó jelentős terület a közelmúltban felszabadult országok piaca. Máris kereskedünk velük, s a jövőben még inkább. Ezért nincs helye az alkudozásnak, az »adom, vagy nem adom« vitának.

A számok nem sokkal biztatnak

Egy dolog biztos: nyersanyag nélkül nincs remény tervteljesítésre. A termésalkulás a számok tükrében nem sokkal biztat. Pedig elsősorban a termésátlagok növelésével kell megteremteni a nyersanyag bővebb forrását, s nem a holdak növelésével. Sokat beszélünk mostanában az intenzív búzatermesztésről és sokat is tettünk meghonosításáért. Hasonló erőfeszítéseket kellene tenni a zöldsejteléket terméseredményeinek növeléséért is.

Most a következő év tervezésénél vessünk számot. Vessenek mindennek előtt a vállalatok vezetői, a szakemberek, az állami szervek, a minisztériumok s a megyei tanács képviselői. Vizsgálják meg, hogyan lehet megteremteni a nyersanyagellátás biztonságát a holdak vagy termésátlagok növelésével, megfelelő agrotechnikával, jó vetőmaggal, több műtrágyával és szorgalommal. Vessék meg most az alapját a jövő évi jó nyersanyag-ellátásnak, s ne a szűret idején siránkozzanak, mert azzal már nem segíthetnek. Most kell dönteni sürgősen, az ügyhöz méltó felelősséggel.

Fehér Kálmán

Nagy Pál

EGY ÖREG HÁZ

és munkáslakói

Azt hiszem, kevés hálásabb téma létezik, mint amilyen az Óthalom utca 1/b. Csak egy kicsit ismerni kell a ház múltját, meg a jelenét, s máris siklani kezd a toll írója kezében.

Templomkövek a konyhában

Keresve sem lehetett volna prolibb »proliházt« találni Szegeden a felszabadulás előtt, mint itt Rókuson, a temető meg a köztisztasági telep tövében épült kétemeletes Óthalom utca 1/b. A Dóm helyén volt templom bontott anyagából rakták falát a harmincas évek elején. A konyhák kőven még ma is látszik az »előkelő« származás.

Apró egyszobás, másfél szobás, meg kétszobás lakásokat alakítottak itt ki a telep munkásainak. S minden emelethez adtak egy WC-t is. A szájhagyomány szerint 113 gyerek lakott a ház ötvenegy lakásában. A nyomor, a munkanélküliség, s minden egyéb csapás, ami akkoriban a munkáscsaládokat sújthatta, sűrűn látott vendég volt erefelé.

Parkettázzák a szobákat

Ezután a rövid visszajelentés után ugorjunk át néhány évtizedet, s nézzük meg, mi minden történt az Óthalom utcában 1960-ban? Akkor revonálták a házat. Az, hogy ma, ha nem is vettek a legkorszerűbb új bérpalotákkal, de elfogadható otthont nyújt valamennyi lakó számára, ennek az évek a vívmánya.

Felújították, kintarozták az épületet, villanyt szereltek a folyosókra, a pincébe. Minden lakás külön WC-t kapott, s minden emeleten közös fürdőszoba épült. A konyhákba gáztűzhelyeket állítottak, a lakások bejáratát kettős ajtóval látták el, a

szobákba cserépkályhát raktak. S az idén megkezdik a lakóhelyiségek kiparkettázását.

S hogy a fejlődés még jobban kidomborodjék: havi 12, meg 15 forint az egyszobás lakások bére. Hány százalékra ez a keresetnek?

Jól berendezett lakás

A házat szinte kizárólag munkások lakják. Tizenöt lakó nyugdíjas, a többi a kenderfonógyár, kábelgyár, a sütőipar, a konzervgyár, a köztisztasági vállalat dolgozója. Csupán a házmestereknek van nyolc gyereke, a többiek nem ilyen nagy családok. Legfeljebb két-három gyerek van egy lakásban, az egész házban összesen 20—25 az általános iskolás korú.

A legtöbb helyen a férj mellett a feleség is dolgozik. Nemhogy rongyos ember nincs a házban, hanem még az idősebbek, a nyugdíjasok lakása is szépen be van rendezve. A tetőn nyolc televíziós antenna nyújtózkodik.

Három példa

A második emelet 9. számú lakásban lakik Csöke Béla feleségével. Ő a sütőipari vállalatnál, felesége a kenderfonógyárban dolgozik. Konyhájukban új vonalú berendezés, szobájukban az elterjedt kombináltbútor. Szépen keresnek mind a ketten. Fik, Tibor már megnősült, elkerült a házból, de azért hozzájuk tartozik még mindig.

Annál is inkább, mert együtt jár munkásör-foglalkozásokra egy másik lakóval, Gera Jánossal, az első emelet 4-ből. Az itt nem is különös, hogy Gerának 26 éve laknak az Óthalom utcában,

annyi a régi lakó. A férfi a ruhagyárban, a szabáston dolgozik, a felesége ugyanott, a konyhán. Két kislányuk van: Évi és Kati. Ikrek. Mind a ketten a rókusai általános iskola VII. osztályába járnak. Imádnak olvasni és tv-t nézni.

Vagy vegyünk példát a földszintről? A 17-es lakásban él Gábor Imre nyugdíjas és felesége. Gábor Imre most kerékpármegörzessel foglalkozik, felesége otthon van. Ok szintén még a köztisztasági telep révén kerültek a házba, a férfi ott volt szabó.

Új arculat, új hangulat

Az Óthalom utcai házra rá sem ismerne, aki még akkor elkerült innen, mielőtt a »várszlat« megörtélt volna. A bekerített udvaron nyáron virágos kert pompázik, a házban ragyog a tisztaság. De ahol fény van, mindig akad egy kis árnyék: néha megfélekedezik magáról egy-egy lakó, s akkor megbillen a rend.

Sokszor akad nehéz dolga a lakóbizottságnak, ha megpróbál igazságot tenni a vitakozó felek között. De manapság már szerencsére kevesebb a vitás ügy, kevesebb a veszekedés is. A kultúrált környezet előbb-utóbb még azokra is hat, akik hajlamosak olykor megfélekedni arról, hogyan laktak azelőtt, s hogyan most. Ezek az esetek ugyan nem öregbítek a ház hírnevét, de nem is ezek a jellemzői. Amint megváltozott az Óthalom utca 1/b arculata, úgy változott meg hangulata is.

Úgy vált az egyszerű munkásemberek olyan otthonává, melynél hálásabb téma nem sok létezik.